

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
Стопански факултет

ДИПЛОМНА РАБОТА

НА ТЕМА

ГЛОБАЛНОТО ЗАТОПЛЯНЕ

ИЗГОТВИЛ:

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ:

Доц. д-р Дафина Донева

СПЕЦИАЛНОСТ:

Международни икономически
отношения - МИО

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ:

Задочна, Магистър

Велико Търново
септември 2012

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	4
ПЪРВА ГЛАВА	
Същност, характеристика и причини за глобалното затопляне.....	7
1. Същност и характеристика на глобалното затопляне	7
2. Причини за глобалното затопляне.....	10
2.1. Парниковият ефект.....	13
2.2. Обезлесяване и ерозия на почвата.....	14
2.3. „Кафявите облаци”	18
3. Цикли на затопляне и охлаждане	19
4. Въздействие на глобалното затопляне върху икономическата дейност, обществото и селищните системи	21

УВОД

Всяко историческо време има своите съдбоносни проблеми. Днешните имат една особеност - глобални са и засягат пряко цялото човечество, цялата цивилизация. Екологичният проблем - реално следствие от взаимодействието между обществото и природата - е израз на противоречивия характер на това взаимодействие, обект на научен анализ и изследване, индикатор на спешни практически решения, породени от неблагоприятната днес взаимозависимост между материалната производствена дейност на човека и неговата жизнена среда, между потребности и обективни възможности за тяхното задоволяване. Научно-

техническото развитие, което се характеризира с все по-динамични темпове, дава възможност в производството да бъдат въввлечени всички компоненти на биосферата.

От средата на двадесетото столетие до момента редица учени констатират промени в климата на Земята, свързани в основната си част с глобалното затопляне, смятайки, че то се отразява крайно негативно върху околната среда. Увеличаването на средногодишните температури вече се отразява на водните ресурси, на екосистемите и биоразнообразието. Смята се, че една от последиците от глобалното затопляне е засилване на топенето на ледниците и полярните шапки, което пък от своя страна е свързано с процес на повишаване на морското равнище. В последно време зачестяват и природните бедствия и катастрофи.

Бързото увеличаване на населението води към необходимостта от потребяване на все повече природни ресурси, както за неговото изхранване, така и за подобряване на жизнения му стандарт. Тези ресурси в най-общия случай са енергийни ресурси, които, от една страна, се използват за производство, транспорт и други съпътстващи дейности на стоки и услуги, а от друга, подобряват стандарта на живот с изграждането на транспортни връзки, електрификация, захранването на лични и обществени автомобили и не на последно място енергийни ресурси за отопление.

В международен план се засилва убеждението, че планетата е изправена пред опасност от необратимо изменение на климата, освен ако спешно не бъдат взети мерки. Европейският съюз вече е формулирал ясен отговор под формата на комплексна политика по отношение на енергетиката и изменението на климата. Поет е ясен ангажимент да се намалят емисиите на „парникови“ газове и да започнат международни преговори за приемане на още по-амбициозни планове. Тези мерки ще спомогнат да не се допусне температурата на планетата да се повиши с

повече от 2° C - равнище, което все повече учени смятат за граница, отвъд която ще настъпят необратими промени. За постигането на тази цел е необходимо да се използват по-устойчиво енергийните запаси, да се премине към по-възобновяеми форми на енергия, да се приложи технология за улавяне и складиране на въглеродния двуокис и по-решителна борба с обезлесяването. Тези действия могат да наложат промяна в начина на живот на хората, но няма да навредят на жизненото равнище, нито на това на бъдещите поколения.

В началото на XXI век европейските правителства отделят все повече средства за започване политика на пропагандиране на така наречения „зелен начин на живот”, който се състои преди всичко в икономия на енергия и активно опазване на околната среда. Човечеството търси решения да се адаптира при промените се условия на планетата именно чрез отговорно отношение към околната среда.

Ситуацията на глобално затопляне е едно изпитание за зрелостта на човешкото общество и способността му да взема колективни отговорни решения, които да бъдат последвани от съгласувани общи действия. Несъмнена би била тяхната полза за опазването на околната среда и за хармонизиране на отношенията между човека и природата. Съгласно девиза на "WWF" - една от най-големите и най-ефективни международни природозащитни организации, спасявайки природата, човечеството спасява себе си.

Обектът на настоящото писмено изследване е глобалното затопляне като процес, който засяга развитието на човешкото общество не само в Европа, но и на целия съвременен свят.

Предметът на изследването са характеристиките и причините за глобалното затопляне, теориите за появата му и последиците от него, както и мерките, които Европа прилага за успешното решаване на този проблем.

Целта на настоящата разработка е въз основа на изследване на процесите на глобалното затопляне в европейски контекст, да се разкрият подходи и инструменти и да се формулират изводи и идеи за ефективно управляване на процесите на глобалното затопляне.

Задачите на настоящата разработка са:

1. Да се разкрие същността на проблема за глобалното затопляне и влиянието му върху природата и обществото на европейския континент.
2. Да се представят конкретните мерки, които европейските страни вземат в борбата за ограничаване на глобалното затопляне и последиците от него.
3. Да се изследват политиките и техния инструментариум на европейско равнище в областта на енергийната и икономическата политика в борбата с глобалното затопляне.
4. Да се формулират изводи и идеи за ефективно управляване на процесите на глобалното затопляне.